

सम्प्रदीप्तास्त्रयो लक्ष्या महाध्वर इवाग्रयः । तानुवाच जरासन्धः सत्यसन्धो नराधिपः ।

विगर्हमाणः कौरव्य वेश्यहणवैकृतान् । न स्नातकव्रता विप्रा बहिर्माल्यानुलेपनाः ।

८४०

भवन्तीति नृलोकेऽस्मिन्निदितं मम सर्वशः । के यूयं पुष्पवन्तश्च भुजैर्ज्याकृतलक्षणैः ।

विभ्रतः चात्तमोजश्च ब्राह्मण्यं प्रतिजानथ । एवं विरागवसना बहिर्माल्यानुलेपनाः ।

सत्यं वदत के यूयं सत्यं राजसु शोभते । चैत्यकस्य गिरेः शृङ्गं भित्त्वा किमिह कृद्मना ।

अदारेण प्रविष्टाःस्य निर्भया राजकिल्बिषात् । वदध्वं वाचि वीर्य्यश्च ब्राह्मणस्य विशेषतः ।

कर्म चैतद्विलिङ्गस्य किं वोऽद्य प्रसमीक्षितं । एवञ्च मामुपास्थाय कस्माच्च विधिनाऽर्हणं ।

८४५

प्रणीतान्नानुगृहीत कार्यं किं वाऽस्मदागमे । एवमुक्ते ततः कृष्णः प्रत्युवाच महामनाः ।

स्निग्धगम्भीरया वाचा वाक्यं वाक्यविशारदः ।

॥ श्रीकृष्ण उवाच ॥ स्नातकान्ब्राह्मणान् राजन् विद्वत्संस्त्वं नराधिप । स्नातकव्रतिनो राजन्ब्राह्मणा चक्षिया विशः ।

विशेषनियमाश्चैषामविशेषाश्च सन्त्युत । विशेषवाञ्छ सततं चक्षियः श्रियमृच्छति ।

पुष्पवत्सु ध्रुवा श्रीश्च पुष्पवन्तस्ततो वयं । चक्षियो बाहुवीर्य्यसु न तथा वाक्यवीर्य्यवान् ।

८५०

अप्रगल्भवचस्तस्य तस्माद्वार्हद्रथेरितं । स्ववीर्य्यं चक्षियाणान्नु बाह्वोर्धाता न्यवेशयत् ।

तद्विद्वच्चक्षि चेद्राजन् द्रष्टाऽस्यद्य न संशयः । अदारेण रिपेर्गेहं दारेण सुहृदो गृहान् ।

प्रविशन्ति नरा धोरा द्वाराण्येतानि धम्मतः । कार्यवन्तो गृहानेत्य शत्रुतो नार्हणं वयं । प्रतिगृहीम तद्विद्धि एतन्नः शाश्वतं व्रतं ।

॥ इति श्रीमहाभारते सभापर्वणि जरासन्धवधपर्वणि कृष्णजरासन्धसंवादे विशोऽध्यायः ॥ २० ॥

॥ जरासन्ध उवाच ॥ न स्मरामि कदा वैरं कृतं युष्माभिरित्युत । चिन्तयंश्च न पश्यामि भवतां प्रति वैकृतं ।

वैकृते वाऽसति कथं मन्यध्वं मामनागसं । अरिं वै ब्रूत हे विप्राः सतां समय एष हि ।

८५५

अर्थधर्मोपघाताद्वि मनःसमुपतप्यते । योऽनागसि प्रसृजति चक्षियो हि न संशयः ।

अतोऽन्यथा चरत्लोके धर्मज्ञः सन्महारथः । वृजिनां गतिमाप्नोति श्रेयसोऽप्युपहन्ति च ।

त्रैलोके चक्षधर्मो हि श्रेयान्वै साधुचारिणः । नान्यं धर्मं प्रशंसन्ति ये च धर्मविदो जनाः ।

तस्य मेऽद्य स्थितस्येह स्वधर्मे नियतात्मनः । अनागसःप्रजानाञ्च प्रमादादिव जल्पथ ।

॥ श्रीकृष्ण उवाच ॥ कुलकार्यं महाबाहो कश्चिदेकः कुलोद्धहः । वहते यस्तन्नियोगादयमभ्युद्यतास्त्वयि ।

८६०

त्वया चोपहृता राजन् चक्षिया लोकवासिनः । तदागः क्रूरमुत्पाद्य मन्यसे किमनागसं ।

राजा राज्ञः कथं साधून् हिंस्यन्नृपतिस्तत्तम । तद्राज्ञः सन्निगृह्य त्वं रुद्रोयोपजिहीर्षसि ।

अस्मास्तदेनोपगच्छेत् कृतं बार्हद्रथ त्वया । वयं हि शक्ता धर्मस्य रक्षणे धर्मचारिणः ।

मनुष्याणां समालम्भो न च दृष्टः कदाचन । स कथं मानुषैर्देवं यष्टुमिच्छसि शङ्करं ।

सर्वेणाहि सर्वेणानां पशुसंज्ञां करिष्यसि । कोऽन्य एवं यथा हि त्वं जरासन्ध वृथामतिः ।

८६५

यस्यां यस्यामवस्थायां यद्यत्कर्म करोति यः । तस्यां तस्यामवस्थायां तत्फलं समवाप्नुयात् ।